

TRIGODNJA DANICA.

Katolski cerkveni list.

№ 3.

V Četertik 17. Prosenca.

1850.

Nesrečna večnost.

(Iz nemškega)

Ah! obrni doli oko,
Človek! v pekla strašno ječo,
Kamor duše njih gredo,
Ki prišli so ob večno srečo.
Ni miru, pokoja ni,

Vsakdar! nikdar!
Noči noč se tam glasi.

Kol'ko vonder ura je?
Ta z britkostjo poprašuje;
Ah, kaj! večnost bilo je,
Uni žalostno zdihuje;
Daje iz ure glas strašan:

Vsakdar! nikdar!
Pa nepokoj veno van.

Vsakdar sred noči temné
S težkim dolgam tam ječati,
Nikdar od sodbe ojstré
Ne rešenja dočakvati:
Dolg je brez vse mere čas,

Vsakdar! nikdar!
Silno zaboli že glas.

Silno zaboli že glas:
Vsakdar reva, nikdar sreče;
Dolg je brez vse mere čas,
Ni ga konca nikdar ječe.
Večnost dolga in strašna!

Vsakdar! nikdar!
Ah! prenesti ni tega.

Čas je milosti še zdaj,
Se stoji nebo odperto:
Kadar noč prišla bo kdaj,
Tokrat vse ti bo zaperto.
Zdaj k pokori, človek moj!

Vsakdar! nikdar!
V glasu tem proč čas bo tvoj.

H.

Zbudimo se!

V deželskim ali političnim slostvu vse kliče: dalje, dalje! — pa tudi vse dela in se giblje; ne bilo

bi lepó, ko bi mi poleg tega v cerkvenih rečeh spali. V slovenskim cerkvenim slostvu imamo razur molitev le še redko kej posebniga, bo treba gledati, de ne poostanemo. Ljudje zdaj že zlo znajo brati; šole se napravljajo, toraj bodo sčasama se bolj sploh znali. Slovensko ljudstvo, bodi Bogu hvala! ima veselje nad svetim branjem: skerbimo toraj, de mu te duhovne jedi ne zmanka. In ker ne vemo, kaj bo novo posvetno slovensko slostvo kej rodilo, moramo vedno bedéti, in gledati, de se dobri, verni okus ljudstva v slabo ne zverže, in do prepovedaniga branja ne dobi veselja. Ako vse v nemar pustimo, med tem, ko se posvetno slostvo vedno bolj in bolj vzmaga, kam bo s tem prišlo? Svetnih dnevnikov je že na število in le poglejmo, s koliko gorečnostjo se v njih govori in piše: cerkveni slovenski edini — komaj de se je še ohranil! Naša dolžnost je, ga med ljudstvo, zlasti med mladost, razširjati, in z dopisi času in ljudstvu primernimi podpirati. To mi moramo, to je naša dolžnost, to smo mi dolžni svojim ljubim slovenskim bratom. Želeti bi bilo zlo zlo, de bi imeli saj dva cerkvena dnevnik, eniga za občinstvo sploh, družiga za bolj zobražene. Izgovor, de zobraženi imajo nemške bukve in dnevnik, je prazin; zakaj čas tako donša, de duhovni živez v domači besedi bolj dopade, in mi smo dolžni zanj skerbeti, ker velika in težka naloga je na naših ramah, ne le prostim, ampak tudi zobraženim skerbeti za naravno (moralno) rejo, in temu vsled tudi za primerin duhovni živez, po besedah: „Omnibus omnia factus sum;“ — tudi zobraženim; ne pozabiti! Gotova resnica je, kar skušnja poterdi: Kar človek prebira, po tem se zobrazi in izlika. Ako bo slovenska mladost, žejna slovenskiga slostva (in kdo ji bo to zameril?), le svetne novosti, bukve, dnevnik, itd. pred seboj imela, bo tudi le svetne brala; in sama bolj in bolj posvetna prihajala. Kam bi to prišlo! Cerkveno slostvo našiga naroda mora s svetnim slostvom saj vstric iti, ako že ne naprej; ako tega ne bo, bo slabo. Poglejmo na Čehe in Poljake, koliko imajo cerkvenih dnevnikov, in koliko duhovskih bukev pišejo. Pri nas dosihmal ni bila ravno tolika sila za cerkvene dnevnik, posihmal pa bode čem

dalje veči. Moči je pri nas za take reči obilno, de malokje toliko, le delavnosti primankuje. Toraj zbudimo se! To veleva nam ljubezin do naših bratov, to njih neumerjoče duše: „Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?“ †

Izlaganje Lavretanskih litanij.

(Dalje.)

Devica modra, za nas Boga prosí!

Za materinstvam presvete Božje matere Marije začne verno kardelo cerkve njeno devištvost hvaliti s častivnim prilogam: „Devica modra“, s katerim na znanje dati hoče, de je bila njena modrost sosebna in visoka.

Kaj je modrost? Modrost je: pozemeljske reči zaničevati, in nebeske ljubiti. „Po modrosti človek spozna, pravi s. Augustin, de večne reči so višji, in nižji so pozemeljske“. „Modrost je“, pravi spet, kadar v časnih dobrotah nimamo svojiga upanja, v zlegih pa ne strahu. Modrost je: božje in človeške reči prav spoznati, ločiti dobro od hudiga, se hudiga varovati in dobro izvoliti: — k dosegi namena pripravne pomočke izvoliti, učiti in kazati, odločen namen per vsih svojih delih pred očmi imeti — jezik krotiti.

V vsih delih je Marija devica nar viki modrost razodevala, zato se ji pravi devica modra, ja nar modrejši (virgo prudentissima).

Vso blisobo časne časti, vso posvetno srečo je zaničevala: na nebesa in nebeske reči gledala per vsih svojih časnih opravilih, nanje je mislila, nje je ljubila, in iskala: pozemeljske reči je malo obrajtala. V znamenje tega piše s. Janez v skrivnim razodenju 12. l., de je imela tista žena mesec pod svojimi nogami: „Mesec“, pravi, „je bil pod njenimi nogami“. Kaj je, de Marija mesec pod svojimi nogami ima? To pomeni, de je vso čast svetá, ktera je spreminljiva, kot mesec, in vso preobilnost pozemeljskih reči zaničevala. „Devica je bila ponižna v sercu, v duhu modra, in svojiga upanja „ni stavila na negotovo bogastvo, ampak na prosnjo reveža“, pravi od nje s. Ambrož. „Zato se „Marija imenuje mati lepe ljubezni“, ker nikoli z ljubeznijo do posvetnih reči ni bila omadežvana.

Marija devica je bila tudi modra, ker je obilno spoznanje božjih in človeških reči, dobriga in hudiga imela. Kar je bilo v prerokih skritiga, kar je bilo v vsim s. pismu shranjeniga, je bilo presveti Devici znano in odperito. Zato jo s. Janez kakor ženo s soncam oblečeno popisuje: „Žena je bila s soncam obdana“. Skr. raz. 12, 1. Zakaj je Marija devica s soncam obdana? Plajš je bil svoje dni znamenje modrosti, modroslovci so bili s plajšem ogernjeni. Marija je bila s soncam, kakor s plajšem ogernjena, ker je brezno božje modrosti pregledovala. S. Bernard pravi: „Po pravici bo Marija s soncam obdana popisana, ker je nar globokejši brezno božje modrosti, več kakor se verjeti zamore, spregledala“.

Modra je bila Devica, ker nikoli nobeniga pozelenja mesa, nobeniga gibanja kake strasti v svojim sercu ni občutila: sv. Duh je nad njenim sercem, in ga vsimu hudimu branil. Skerbno je varovala svoje počutke, de skoz nje nikoli tudi nar manjšiga semena hudobije ni sprejela.

V premišljevanju življenja Kristusoviga, kteriga je spisal s. Bonaventura, Devica svoji teti Elizabeti tako govori: „Hei, povem ti, de nobene „milosti, daru, ali čednosti nisim od Boga prejela

„brez veliciga truda, vedne molitve, gorečih želja, „globoke pobožnosti, in veliciga mučenja — zunej „posvečujoče gnade, s ktero sim posvečena bila v „maternim telesu“. In precej pristavi: „Za terdno „vedi, de nobena gnada ne pride v dušo, kakor le „po molitvi in trenji telesa“. Na Marijo oberne cerkev besede s. evangelija: „Marija je nar boljši del izvolila, kteri ji ne bo odvzet“. Luk. 10, 42.

K dosegi nadzemeljskiga, nebeškiga namena celiga svojiga življenja je tudi pripravne sredke ali pomočke izvolila, in ti so bili dobre dela. „Sveta Devica“, govori s. Dionizi Kartuzijanski, „je „bila v sveto premišljevanje vedno zamišljena, in „je za zveličanje celiga človeškiga rodu vednomo- „lila, pa vendar tudi s svojimi rokami delala“. Vse njene dela, tudi nar manjši, so bile Bogu priporočene, in v božjo čast obrnjene.

„Tisti je prav moder“, pravi Salomon, „kteri je gospodar svojih ustnic“. Prip. 10, 19. In: „Kdor svoje govorjenje zadržuje, je učen in moder“. Prip. 17, 27. „Besede razumnih bodo navagi tehtane“. Sir. 21, 28.

Te čednosti je presveta Devica obilno nad sabo imela. Ljubila je molčecnost, kar nam s. evangeli pričuje, ker je od sv. skrivnosti večlovečenja molčala, dokler je per Elizabeti, svoji teti, spoznala, de ji je po božjim razodenju že znana.

Pa modrost ne terja vedniga molčanja, temuč razumno, ktero ni ne ljubezni, ne kaki višji dobroti nasproti. Molčanje naj bo pametno; tedej se mora, kader potrebnost terja, v razumno zgovernost preobehnití.

V štirih evangelijskih se štirikrat bere, de je Marija devica spregovorila: prvič z velikim angelam Gabrielam; drugič z Elizabeto, svojo teto; tretjič v tempelnu, ko je bila zgubljeniga Sina spet najdla; četertič na ženitnini v Kani Galilejski, pa vse te njene besede so bile modre, polne ljubezni in hvaleznosti do Boga, polne preserene matere ljubezni do sina, in polne ljubezni do bližnjiga. O prečudna modrost Božje matere!

Učimo se po zgledu Marije modrosti, po nebeških rečeh hrepnimo; prave učenosti išimo; ločimo svoje serce od pozemeljskih želj, zavarujmo svoje počutke, z dobrimi deli svoj poklic zmeraj bolj zagotovimo; nad svojim jezikam čujmo, ter se priprošnji nar modrejši Device perporočimo.

O Marija! prosim te po tvoji veliki modrosti, zadobi mi od svojiga preljubiga Sina milost, de bom zanaprej previdin v svojim govorjenju, previdin v svojim djanju in nehanju, in zlasti previdin v delu svojiga zveličanja. Devica modra za nas Boga prosí!

(Dalje sledi.)

Raba zgledov pri shodnih govorih.

Skušnja uči, de mlado in staro posebno veselje občuti, ako shodni govornik svoj resnobni govor s primernimi zgledi osoli. „Kdor koli ljubo ljudstvo pozná — pravi neki učen škof — ne bo tajil, de se resnica nobenkrat hrepeljivši ne posluša, de se nikoli v spomin in v serce ne vtisne globokejši, kakor če se v podobi zgodbe ali pripovedi preočituje. „Kterikrat se ljudstva nekaka vnemarnost v poslušanju loti, in paznost pésa; berž pa, ko govornik povzame: „Bil (bila, lo itd.) je svoje dni“ — je zopet vse uho.“ Verh tega se večkrat z enim zgledam več dokaže, kot z dolgo verigo suhih besedi. Toraj je prav, de se pridigar ob primernih

priložnostih zglede, prigodeb itd. posluži. Ker je pa napčna raba tudi v tem škodljiva, damo naslednje pravila za to reč po Bellefroidu:

1. Zgledi morajo biti gotovi, in taki, da pametno pretresanje (kritika) ne more nad njimi dvojniti. Ako tega manka, se namenu nasproti dela, zaupanje zmanjšuje, in sv. veri nečast dela.

2. Ne smejo biti preobilni.

3. Naj bodo primerni starosti, stanu, okolišnam, oliko, predsodkam, celo slabosti poslušavcov. Zgledi oseb naše starosti, našiga stanu ali naše dežele, ali ki so v naših okolišinah, nam veliko globokejši v serce sežejo, ker nas bliže tičejo, in se nam živejši v spomin in čutilo vrinejo.

4. Se morajo natórno z naukam vezati, in pripravno pripovedovani biti.

Svet stariga pridigarja mladim pridigarjem.

„Prav pridigvati, pred vsako pridigo v tri kraje poglej: enkrat v globočino svoje lastne revšine, enkrat v globočino revšine človeške okoli sebe, in enkrat na božjo ljubezin Jezusovo, de boš, prazin samiga sebe, in poln usmiljenja do svojiga bližnjiga, zamogel božjo tolažbo ljudem v serce pokladati.“ (Sailer.)

Pri pogledu samiga na se, si misli: Bog mi bodi milostljiv, de, ko drugim oznanujem, ne bom sam zaveržen. Pri pogledu na svoje poslušavce si misli: Misereor super turbam; in pri pogledu na Jezusa si počiti, kako on pred vratni stoječ terka in čaka, de bi mu kdo odperl, ter kliče: Venite ad me: et venite omnes, qui laboratis et onerati estis, ego reficiam vos. Misli si, kako bi Jezus govoril: tako tudi ti govori! In ako hočes človeško grešnost in slabost živo popisati, vzemi popisovanje iz samiga sebe; tedaj bo imelo resnico in življenje.

Vender pa ne smeš pozabiti: Preden iz svojiga staniša greš, pusti človeka domá in reci: Loquere tu Domine! loquere tu! In ko zopet domu greš, zahvali Gospoda, de je govoril; prosi ga tudi, ako ga že nisi popred, de ti eno dušo podari (spreoberne) ali nedolžno ohrani! i. t. d.

Potuha staršev otroke v v nebo vpijoče grehe pripelje.

(Svarivna prigodba.)

V letu 1838 je bila na Francozovskim deklica, se le 10 let in nekaj mescov stara, pred sodbo pripeljana, ker je bila tožena, de je v štirih dneh dve mali deklétici svoje sosede v šterno prekuenila, in tudi otroka svoje starosti de je hotla vtopiti. Mlada hudodelnica ni imela ravno revnih staršev, vender je niso nič prav redili, in ji nobeniga praviga poduka dali. Oče jo je velikrat zavoljo malih prestopkov hudo strahoval, mati ji je pa pregledovala in potuho dajala. In tako je bil otrok hudovóljin, termast in zmiram bolj kervi žejin. Veselilo jo je svoje tovaršice terpinčiti, jim pèsk v oči metati, jih po rokah in po obrazu s koprivami švigati. Posebno jo je veselilo, domače živati mučiti ali terpinčiti, in jih neusmiljeno moriti, kakor je mogla, de jih je narhujši bolélo. Sodnik jo vpraša, zakaj je hotla uniga tretjiga otroka, ki je mislil piti, v šterno prekueniti? in mlada morivka je brez strahú odgovorila: „ker sim ga hotla vtopiti“. Vsi poslušavci so ostermeli nad tem odgovoram. Nekdo jo je pa hotel zago-

varjati, in jedjal, de blezo ni vprašanja prav razumela? Mlada hudodelnica pa reče merzlo: „O pač! prav sim razumela, in sim rekla, de sim hotla malo deklee usmertiti“. Ko so jo spraševali, je po sodnišnici povsod okoli brezskerbna gledala. In ko je sodnik drugim zgled pravil, kako je neki morivec umorjenimu serce iz trupla iztergal in iz njega kri lókal, je tako pazljivo poslušala, kakor de bi narveči veselje nad tacimi neslišanimi hudodelstvi imela. Bila je potlej za dvajset let v ječo obsojena, in sklenjeno je bilo, de bo tudi potlej pod sodniško oprézo, ako iz ječe pride.

Čast, komur čast.

Če se od Celja skoz lepo Savinsko dolino pelješ, ali greš, zagledaš, kader nekoliko od St. Petra po veliki cesti proti Vranskimu prideš, na levim kraji pol ure od ceste lepo cerkev sv. Pavlu posvečeno, in veliko Prebolsko grajsino, zravno pa fabriko. Lepe opravila so bile tamkaj 30. Kimoveca pretečeniga leta. — Zdajni vlastnik Prebolske grajsine, visoko spoštovani gospod Ig. Obl., za božjo čast in sveto vero vsi vneti, so zraven pota pred svojim gradam lep križ postaviti dali. Ves križ je iz vlitiga železa, podoba Izveličarja pa dobro pozlacena, pod katero so leté latinske besede: Si Deus pro nobis, quis contra nos, če je Bog z nami, kdo je zoper nas; zapisane, ki nas opominjajo, de smo vsi na svetu vojaki za sveto nebo, in križ je bandero, pod katerim bomo sovražnike svete vere srečno premagali. Marsikteri, memo križa gredé, se spomni na Izveličarja, in Njemu v svojim sercu čast in hvalo daja. — Pa tudi per cerkvi sv. Pavla se vidijo že od daleč perpravila skerbuniga dušniga pastirja A. P. Dve prav čedni kapelici so pretečeno leto s pomočjo pridnih farmanov zraven cerkve sozidali, in v eno lepo podobo Marije čistiga spočetja (kakor žena s sončnim žarki obdana; mesec pod svojimi nogami, in na glavi krono iz dvanajstih zvezd, (Skriv. raz. 12. 1), v drugo pa prigodbo spreoberjenja Sv. Pavla, lepo izmalati dali, s tem pa tudi v sercu marsikteriga mlacniga kristjana želje za božjo čast in sveto vero obudili. Zgoraj imenovani dan so častivredni Brazlovski dehan, na prošnjo gospoda Ig. Obl. in St. Pavliskiga gospod fajmoštra persli, kapelice per cerkvi ino lepi križ per grajsini žegnovat. Ljudi je toliko k temu opravilu perslo, de se je vse terlo, ino častivredni gospod dehan so per ti perložnosti tudi nekatere serčne besede govorili, ki so se gotovo serca marskterga zvestiga poslušavca prijele, in bodo obilni sad obrodile. Zato ponovimo še enkrat besede Sv. Pavla: „Čast komur čast“. Rim. 13. 7. Podgorski.

Razgled po keršanskim svetu.

Rim. Na sveti Večer je šel kardinal Lambruskini k sv. Očetu v Portiči, Jim v inenu vsih kardinalov k svetimu Dnevu srečo vošit. Papež so se ob štirih popoldne s kardinalam Antonelli-tam in s poslancam v Neapelnu, gosp. Garibaldi-tam, v Kaserto peljali, in so ondi v kraljevi kapeli o polnoči prvo sveto mašo maševali, na sveti dan zjutraj ob sedmih pa drugo, katero sta kralj in kraljica z vso kraljevo družino slišala. Po maši so jih Papež obhajali, in so vse pričujoče s prijaznim govorom nagovorili, kateri jih je do solza ginil. Potlej so še veliko mašo v veliki kapeli kraljeviga poslopja peli, ktere se je tudi pobožno ljudstvo udeležilo. Kraljeva družina je kosila s sv. Očetam v Njih stanovališi. Tudi kardinal Antonelli je bil povabljen. Na sv. Štefana dan so se sv. Oče spet v Portiči vernili. — Praznik sv. Jan. za evangelista, patrona velike Lateranske cerkve v Rimu, je

bil letas s posebno slovesnostjo vpricho brezštevilniga verniga ljudstva obhajan. Med drugimi svetinjami ste bile tudi glavi sv. aposteljnov Petra in Pavla v počastenje očitno izpostavljeni. Kardinal Barberini je imel veliko sv. mašo, per kateri je Rimski senat drag srebern kelih v dar pernesel.

Piše se iz Rima, de so unanji konzuli in poslanci prejeli naznanilo, de se mislijo Papež 12. Prosenca t. l. v Velletri. 8 ur pod Rimom, preseliti, od koder bi se brez odloga v Rim podali. De bi bilo pač to sporočilo resnično!

12. dan p. m. je škof od Eritrej v Rimu prvi zvon žegnal, kateri je bil po odhodu Papeža vlit; veliko število verniga ljudstva se je per tem sv. opravilo sošlo. Vlile so na njem podobe od Jezusoviga rojstva in njegove smerti, in sv. Jožefa, kterimu je posvečen, zraven pa še napis, kateri pove, de je bil ta zvon 17. Sušca 1849 od hudobnezev vzet in stolčen. 22. Grudna ravno tistiga leta pa od bratovšine za umirajoče spet narejen. —

Neapel. 21. dan Listopada so sv. Oče v Neapelnu več cerkev obiskali. Na poti k cerkvi della sanita je šel en duhoven s sv. Rešnjim Telesam nazaj v farno cerkev. Sv. Oče so stopili iz voza, in so šli z drugimi vernimi vred k nogam za sv. Rešnjim Telesam do tiste cerkve, ktero so po prejetim žegnu zapustili. V neki drugi cerkvi so razdelili oblačila, ki so bile v ta namen od ondašnje bratovšine perpravljene, med uboge; ta ljudoljubnost Papeža je vse v serce ginila.

Koliko se angleški protestantje perzadevajo, seme krivovere na Laškim zasejati, se vidi iz tega, ker silo velike stroške izdajajo za časopise, kateri katoliško vero in njene služabnike obrekujejo in gerdijo. En časopis z imenom „Konkordia“ v Turinu je v pospeh takiga satanskiga djanja od protestanske svetopisemske družbe v Londonu 50.000 frankov prejel. Sovražniki cerkve ne dela ne dnarjev ne varujejo, de svoje hudobne naklepe sprijajo; katolčanam se pa obojiga škoda zdi, kadar je treba za povisanje matere cerkve kaj storiti. — Otroci sveta so zmirej razumniši v svojim rodu kakor otroci luči.

Govori se, de bi se imela papeževa armada v tak stan postaviti, de bi zamogla Očeta celiga keršanstva varovati in braniti. Vsim kat. kristjanam bi imelo na tem ležeče biti, de bi se dezele zdajnega Papeževiga posestva sv. Očetu za zmirej ohranile; tedej bi se v ta namen iz celiga katoliškiga sveta vojaki mogli nabirati. Ker bi pa to težavno bilo, zdej mislijo spet red Malteških vitezo v ustanoviti, in mu zdajnimu času in novimu poklicu permerjene naredbe dati, de bo perpraven, Papežu in Njih deželam v brambo služiti.

Iz Tirolov 10. Prosenca 1850. Farna soseska Ampeco na Tirolskim se je zastran odškodovanja odpravljenih desetih s svojim fajmoštram in mežnarjem prav lepo pogodila. Za pretečeno leto 1849 so vsi farmani desetino še po navadi v snopji odrajtali. Od letas zanaprej so se pa zavezali, de bodo fajmoštra in mežnarja brez uterganja tretjiga dela v duarjih odškodovali. Po desetletnim znesku prejete desetine in po dvajsetletni ceni žita je bilo odškodvanje za vsako leto na 1160 gid. prerajtano. Cela soseska je obljubila to šumo plačevati in za kapital, 29.000 gid., ki na to vsakletno plačilo odpade, s celim soseskinim premoženjem dobra stoji. Čast taki soseski, ki ne samó za svoj lasti čas in prid, temuč tudi za spodobne dohodke svojih dušnih pastirjev skerbi! —

Bogoslovski profesorji na Dunaji bodo nov časopis za celo katoliško bogoslovje izdajati začeli; vrednika

bota Dr. Seiner in Dr. Häusle. Zraven tega se pa znajde ta časopis tudi še pod poroštvam 7 drugih učeni mož, ki bodo sostavke pregledovali, in eden od njih se bo v imenu Dunajskiga našdkofa tega dela udeležil.

Unidan se je spet nekej O g r o v, ki so na Turško ubežali, k mahomedanski veri podalo; vsih skupej okoli 500.

V turškim cesarstvu so tudi kristjani veči svobodo v oziru svoje vere dobili. To je pa Mahomedance razžalilo, kateri so dozdej kristjane zatirali. V mali Azii, namreč v Cilicii, v mestu Adani so se tedej vkup stepli, de bi se bili z veliko morijo nad katolčani maševali. Nekteri katolčani so divji zlobi Mohamedancev ubežali v cerkev odcepljenih Armencev (ki niso z Papežem zedinjeni.) Škof te cerkve je bil tako blagosercin, de jih je varoval; vrata je dal zapreti in zapažiti, in se je tako celi dan razdivjanimu ljudstvu branil; po noči pa je z otetimi katolčani v Tars, rojstno mesto sv. aposteljna Pavla, pobegnil. Armenski (nezedinjeni) patriarh, ki v Štambulu prebiva, je pa Adanskiga škofa, ker je katolčane v svojo brambo vzel, odstavil. Morebiti bo ta grozovitost v povisanje katoliške cerkve služila, ker odstavljeni Adanski škof s svojimi vernimi misli se s katoliško cerkvijo zediniti; 376 mož njegove škofije s svojimi družinami je pripravljeno za škofam v zavetje kat. cerkve se podati.

Iz Masave, na Afrikanskim primorji v Habesinii so pa Lazaristi v Štambulu bolj vesele novice prejeli. Gosp. Jakobis, prednik Lazaristov (duhovnov za misijone) piše, de se v treh apostolskih namestništvih, ki sta jih papeža Gregor XVI. in Pij IX. ob Nilu ustanovila, katoliška vera lepo razširja, posebno po Abesinii, kjer je bila pred 15 letmi prav malo znana, ali še clo zaničevana, zdej pa je v časti in pred drugimi čislana. Dve sto tavezent monofizitov (to je krivovercov, ki terdijo, de ima Kristus le eno naturo), kateri so kake sto cerkev v deželi imeli, je krivovero zapustilo in se Rimskimu papežu podverglo. — V Gondoru je gosp. Stella lepo misijonsko hišo sozidal; dva duhovna Franciskanskiga reda, združena s škofom Massaja, pa široko okrog naseljenim zamurcam, ki se jim Gallas pravi, sv. evangeli oznanujeta. Poprej so tukej protestanski misijonarji pridno delali, pa vender nič opravili.

Legar (tifus) v Ljubljani se še zmirej zlo nalezljiv in nevarin kaže. Spet sta v Ljubljani dva zdravnika na njem umerla. Zunaj duhovnih gospodov, ki smo jih zadnjič imenovali, so konec pretečeniga tedna per sv. Jakobu še častiti gosp. Fujmošter in vsi gosp. kaplanje terdó na legarji zboleli. Mislimo, de jih bo Bog ohranil in to ojštro šibo od nas odvernili.

Predvčeranjim smo pokopali gosp. Jožefa Kalasance Lika vca, vodja Ljubljanske licealne bukvarnice, ki je v 77. létu svoje starosti umerl.

Včeraj popoldne o pol štirih pa so gosp. Anton Kozlevčar, adjunkt v duhovšnici, na legarji ravno 28 let stari umerli. Tega gospoda homo zlo zlo pogrešali. — Nezapopadljive so pota previdnosti božje!

Hirsko-nemškiga berila prvi zvezek je ravno v Zagrebu na svitlo prišel; obseže poldeveto polo in velja mehko vezan 24 krajeerjev. Obseg 4 zvezkov, iz kterih imenovano veliko berilo obstoji, je: I. Narava; II. Človek; III. Umetnost in Znanje; IV. Krepost in Blagostanje. Pisma se pošiljajo do škofijske pisarnice ali pa do čast. gosp. Antona Traut-a, kateheta per milih sestrah v Zagrebu. V Ljubljani prejema tudi naročila katehet dekliske šole.